

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

підготовки *бакалавра*

галузь знань *09 Біологія*

спеціальності *091 Біологія та біохімія*

освітньо-професійної програми «*Лабораторна діагностика*»

Луцьк 2024

Силабус освітнього компонента «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» підготовки *бакалаврів*, галузі знань *09 Біологія*, спеціальності *091 Біологія та біохімія*, за освітньо-професійною програмою «*Лабораторна діагностика*» за навчальним планом, затвердженим 2024 р.

Розробник:

Шевчук Тетяна Римівна – асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: _____доц. Мотузюк О.П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей протокол № 2 від 16.08. 2024 р.

Завідувач кафедри:

канд. філ. н., доц. Хникіна О. О.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Заочна форма навчання</i>	Галузь знань: 09 Біологія Спеціальність: 091 Біологія та біохімія Освітньо-професійна програма: «Лабораторна діагностика»	Нормативна
		Роки навчання: 1, 2, 3.
Кількість годин: 225 Кредитів: 7,5	Освітній рівень: перший (бакалаврський) <i>(на основі молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра)</i>	Семестри: 1, 2, 3, 4, 5, 6
ІНДЗ: немає		Практичні – 48 год. Самостійна робота – 149 год. Навчальні консультації – 28 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: залік: 4 семестри; екзамен: 2, 6 семестри.
Мова навчання	англійська	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Прізвище, ім'я, по батькові – **Смаль Оксана Віталіївна**

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

Контактна інформація: +380665364768, smal.oksana85@gmail.com

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Прізвище, ім'я, по батькові – **Шевчук Тетяна Римівна**

Посада – асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

Контактна інформація: +380955920019, letayu@vnu.edu.ua

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Прізвище, ім'я, по батькові – **Яциняк Ольга Петрівна**

Посада – асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

Контактна інформація: +380673796432, olha66418@gmail.com

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Прізвище, ім'я, по батькові – **Троцюк Аїда Миколаївна**

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей
Контактна інформація: +380667583775, aidatrotsiuk@gmail.com
Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Прізвище, ім'я, по батькові – **Панченко Вікторія Валеріївна**
Посада – старший викладач кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей
Контактна інформація: +38050757883, panviktoria@ukr.net
Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» складено відповідно до освітньо-професійної програми «*Лабораторна діагностика*» підготовки бакалавра галузі знань 09 *Біологія* спеціальності 091 *Біологія та біохімія*.

Освітній компонент «**Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням**» всебічно розвиває особистість природничо-математичного профілю і зорієнтований на формування навичок і вмій практичного володіння англійською мовою зі свого фаху та на розвиток у студентів мовної (лінгвістичної), мовленнєвої (комунікативної) та соціокультурної (країнознавчої та лінгвокраїнознавчої) компетентностей. **Мовна (лінгвістична)** компетентність включає знання системи мови, правила її функціонування у процесі комунікації та володіння способами й навичками використання вивченого мовного матеріалу; **мовленнєва (комунікативна)** компетентність передбачає здатність сприймати і відтворювати іноземне мовлення у відповідності з умовами мовленнєвої комунікації, створювати власні висловлювання відповідно до мети, завдань та ситуації спілкування, виробляти уміння і навички успішної комунікації; **соціокультурна (країнознавча та лінгвокраїнознавча)** компетентність включає знання про основні особливості соціокультурного розвитку країни та оволодіння певним обсягом культурної інформації про народ, мова якого вивчається.

Предмет вивчення – усне та письмове мовлення, фонетичні та граматичні особливості сучасної англійської мови.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням» є:

- практичне оволодіння студентами англійською мовою як засобом усного і письмового спілкування, формування фахової іншомовної комунікативної компетентності для використання іноземної мови в різних сферах професійної діяльності та у повсякденному житті;
- формування навичок читання іншомовних текстів за фахом і вміння передавати отриману з них інформацію в усній та писемній формах;
- розвиток уміння сприймати на слух іншомовну інформацію і будувати мовленнєву поведінку в ситуаціях професійного спілкування.

Завдання:

1. Сформувати і розвинути **навички** англомовної мовленнєвої діяльності:
 - **фонетичні** (правильна вимова: звуки, наголос, інтонація, темп);
 - **лексичні** (кількісне та якісне поповнення словникового запасу, оволодіння його необхідним діапазоном);
 - **граматичні** (розуміння і знання граматичних структур та явищ).
2. Оволодіти **уміннями** англомовної мовленнєвої діяльності:
 - **читання** (оволодіння технікою читання вголос, з перекладом, про себе; розуміння загального і детального змісту англомовних текстів з побутової і країнознавчої тематики, а також оглядове, інформативне і глибинне читання у роботі з фаховою літературою);
 - **говоріння** (формулювання власного висловлювання з необхідним ступенем граматичної коректності та тематичної складності під час монологічного та діалогічного мовлення у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного аспекту іноземної мови);
 - **аудіювання** (сприймання та розуміння англомовного мовлення на слух, відтворювання почутих фраз та інформації на матеріалі повсякденної і фахової англійської мови);
 - **письмо** (формулювання письмового висловлювання з правильним вживанням граматичних і лексичних структур в рамках певних писемних жанрів і професійної тематики).

3. Результати навчання (компетентності).

Відповідно до **освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика»** вивчення освітнього компонента сприяє набуттю здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких **компетентностей**:

- **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

- **програмні результати навчання (ПРН):**

ПРН 4. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами

IV. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього: денна	Практ.: денна	Сам. роб.: денна	Конс.: денна	*Форма контролю/ Бали (денна)
1 рік навчання					

І семестр					
Змістовий модуль 1. PERSONAL SPHERE					
Тема 1. Personal Details	7	2	4	1	ММ – 5
Тема 2. Personal Characteristics	7	1	5	1	ДМ – 5
Тема 3. Grammar: Present Simple and Present Continuous. Making Predictions about Future: <i>be going to</i> and Future Simple. Making and Responding to Suggestions	6		6		Г – 5 УО – 5
Контрольна робота	1	1			КР – 10
Змістовий модуль 2. DEFINING BIOLOGY					
Тема 1. Our University. Profession of Biologists.	7	1	5	1	ТТ – 5
Тема 2. Branches of Biology.	8	2	5	1	ТУВ – 5
Контрольна робота	1	1			КР – 10
Разом за 1 семестр	37	8	25	4	50
ІІ семестр					
Змістовий модуль 3. EXPERIENCES					
Тема 1. Feelings and Events.	5	1	3	1	ММ – 5
Тема 2. Memories	5	1	4		УО – 5
Тема 3. My Kind of Town	6	1	4	1	ДМ – 5
Тема 4. Grammar: Past Simple and Past Continuous. Construction <i>used to</i> . Intensifiers <i>so/such ... that, too ... to, not ... enough to</i> . Present Perfect. Present Perfect Continuous. Giving Directions	7		6	1	Г – 5
Контрольна робота	1	1			КР – 10
Змістовий модуль 4. THE ORIGIN OF LIFE					
Тема 1. Biology. What is life?	6	1	4	1	ТТ – 5
Тема 2. The Pyramid of Life.	7	2	4	1	ПМ – 5
Контрольна робота	1	1			КР – 10
Разом за 2 семестр	38	8	25	5	50
Разом за І курс	75	16	50	9	100

Форма контролю*: УО – усне опитування; ММ – монологічне мовлення; ДМ – діалогічне мовлення; ПМ – писемне мовлення, Г – граматики; ТТ – термінологічний тест; ТУВ – тематичне усне висловлювання; КР – контрольна робота

V. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студента включає:

- підготовку до практичних занять: виконання усних і письмових завдань, опрацювання основного й додаткового лексичного та граматичного матеріалу;
- систематизацію вивченого матеріалу для написання контрольних робіт, термінологічних тестів, підготовки тематичного усного висловлювання, перекладів.

Окрім названих аспектів, студент виконує наступні завдання у межах відповідних змістових модулів:

№ п/п	Тема	К-ть год.
1 семестр		
Змістовий модуль 1. PERSONAL SPHERE		
1.	Тема 1. Personal Details: Повторення і систематизація лексики для представлення себе, опису персональних даних, знайомства з іншими людьми.	4
2.	Тема 2. Personal Characteristics: Вивчення лексики, яка описує зовнішність, характер і ділові якості людини. Виконання вправ з використанням нової лексики. Підготувати розповідь про себе з описом своєї зовнішності, характеру, мети і планів на майбутнє.	5
3.	Тема 3. Grammar: Утворення стверджувальної, питальної та заперечної форми Present Simple and Present Continuous. Способи вираження майбутньої дії: <i>be going to</i> and Future Simple. Складання і реагування на пропозиції. Виконання вправ і написання контрольної роботи на закріплення лексико-граматичного матеріалу.	6
Змістовий модуль 2. DEFINING BIOLOGY		
1.	Тема 1. Our University: Скласти термінологічний словник на тему «Наш університет». Відповіді на питання по тексту. Виконання вправ з використанням нової лексики.	5
2.	Тема 2. Branches of Biology: Скласти і розіграти діалог про галузі біології. Вивчення термінології по тексту. Виконання після-текстових вправ на розуміння прочитаного. Підбір термінів до поданих дефініцій.	5
2 семестр		
Змістовий модуль 3. EXPERIENCES		
1.	Тема 1. Feelings and Events: Вивчення лексики, пов'язаної з відчуттями людини у різних життєвих ситуаціях і виконання вправ з її використанням. Скласти розповідь про свої відчуття у приємні напружені моменти життя.	3
2.	Тема 2. Memories: Повторення і систематизація лексики, пов'язаної із спогадами про минуле. Скласти розповідь про своє дитинство з використанням відповідного лексико-граматичного матеріалу.	4
3.	Тема 3. My Kind of Town: Вивчення лексики, пов'язаної з описом міста. Пошук поданих українських термінів відповідним англійським еквівалентам у тексті. Виконання після-текстових вправ. Створити розповідь про своє улюблене місто або місцевість з використанням поданих виразів.	4
4.	Тема 4. Grammar: Утворення стверджувальної, питальної та заперечної форми Past Simple and Past Continuous, Present Perfect і Present Perfect Continuous. Вживання конструкції <i>used to</i> . Вживання <i>so/such ... that, too ... to, not ... enough to</i> для підсилення значення слів. Виконання вправ і написання контрольної роботи на закріплення лексико-граматичного матеріалу.	6
Змістовий модуль 4. THE ORIGIN OF LIFE		
1.	Тема 1. Biology. What is life?: Скласти термінологічний словник на тему «Біологія. Структура життя». Повторення і систематизація лексики в галузі біології та біохімії. Читання, переклад і відповіді на питання по тексту про біологію та її структуру. Виконання після-текстових вправ.	4
2.	Тема 2. Pyramid of Life: Скласти проект про піраміду життя та описати її структуру. Вивчення термінології, пов'язаної із використанням життєвих сил.	4

VI. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу. Студент повинен відвідувати всі заняття згідно з розкладом та вчасно виконувати навчальні завдання (зокрема винесені на самостійну роботу) згідно з індивідуальним навчальним планом та силабусом освітнього компонента. Виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання є обов'язковою умовою об'єктивного оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, програма подвійного диплому, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі (системи Moodle, Office 365 тощо) за погодженням із керівником курсу. Пропущені з поважних причин заняття потрібно відпрацювати упродовж тижня після виходу студента на навчання після вимушеної перерви.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю знань; надання для оцінювання лише результатів власної роботи; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчально-пізнавальної діяльності і використані джерела інформації. Списування під час контрольних робіт та іспитів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час онлайн тестування лише у випадку його дистанційного проведення та лише для виконання тесту. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується. Учасник освітнього процесу повинен дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до усіх учасників навчального процесу.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Вивчення освітнього компонента «Іноземна мова за професійним спрямуванням» здійснюється впродовж шести семестрів на 1–3 роках навчання.

Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється провідним викладачем в межах відповідного змістового модуля у формі поточного контролю і включає перевірку рівня знань студентів при виконанні різного виду завдань на практичних заняттях та завдань для самостійної роботи. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента, де форма контролю **екзамен**, становить 40 балів, де форма контролю **залік** – 100 балів.

У 2 та 6 семестрах виставляється **залік** за результатами поточної роботи на підставі результатів виконання студентом усіх видів навчальних робіт, передбачених силабусом. Якщо протягом семестру студент набрав 60 і більше балів, він може отримати залік, не складаючи його. У випадку незадовільної підсумкової оцінки (менше 60 балів) або за бажанням підвищити свій результат студент має право на консультаціях відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати відповідну тему; шляхом написавши тесту; виконання ситуаційної задачі; усного опитування тощо). У дату складання **заліку** викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). Мінімальна позитивна кількість балів, як правило, – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше як 60 балів, він складає **залік** під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Студент складає семестровий залік, який включає весь навчальний матеріал освітнього компонента; при цьому він може набрати від 0 до 100 балів, де 60 балів і вище – задовільна /позитивна оцінка.

Повторне складання **заліків** допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Під час проведення **заліку** навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано (необхідне перескладання).

Перелік питань для складання заліку

II семестр

Лексичні теми

1. Eating Out.
2. A Place to Live.
3. A Late Night.
4. Profession of Biologists.
5. Branches of Biology.
6. Getting better.
7. Changing world.
8. Places to see.
9. Living abroad.
10. Biology. What is life?
11. The Pyramid of Life.

VI семестр

Лексичні теми

1. Health problems.
2. Money talks.
3. Kings of the road.
4. Human Body.
5. Systems of the Human Body.
6. Small changes.
7. Relationships.
8. Big moments.
9. The microscopic organisms.
10. Nature of viruses.

У 2 та 6 семестрах студенти складають **іспит**. На іспит виносяться усі програмні питання освітнього компонента, які здобувачі вивчали протягом 1, 2, і 3 курсів.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається як сума поточної оцінки (максимум – 40 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 60 балів) і становить 100 балів.

Іспит виставляється за умови, якщо студент сумарно за поточне і підсумкове оцінювання у 60 балів. Максимальна сума балів становить 100. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, студент перескладає **іспит** повторно під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні іспиту може набрати максимум 60 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 100 балів.

Студентам, які повторно отримали незадовільну підсумкову оцінку із **іспиту** дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. У цьому випадку студент перескладає **іспит** усно комісії, яку створює декан факультету, виконавши певний вид робіт, які передбачені силабусом навчальної дисципліни. При цьому

бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу (максимум – 60) і становить 100 балів.

VIII. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Кожен вид навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів.

Шкала оцінювання навчальних досягнень студентів у формі поточного контролю

Таблиця 4

	Вид навчальної діяльності	Бали: залік/іспит (денна)	
1.	Усне опитування (читання, розуміння, аналіз, переказ тексту)	5	5
2.	Монологічне (діалогічне) мовлення	5	5
3.	Писемне мовлення (есе, лист, проект тощо)	5	5
4.	Граматики (теорія і виконання вправ)	5	5
5.	Термінологічний тест (знання дефініцій або словниковий диктант)	5	5
7.	Тематичне усне висловлювання (топік або презентація з теми)	10	10
8.	Контрольна робота в кінці вивчення змістового модуля (підсумковий тест)	10	10
	Додаткові бали: Активність студента у ході заняття (внесення пропозицій, прийняття оригінальних рішень, надання уточнень і визначень, доповнення попередніх відповідей, участь у дискусіях тощо)	до 5	до 5

Оцінка за засвоєння навчального матеріалу курсу виставляється відповідно до шкали оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання знань здобувачів освіти

Таблиця 5

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка			для заліку
	для іспиту			
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання	Зараховано
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня	
75–81	Добре	C	загалом хороша робота	
67–74	Задовільно	D	непогано	
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям	
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання	Незараховано (необхідне перескладання)

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за

дворівневою шкалою: зараховано, незараховано (необхідне перескладання).

Оцінка **«зараховано»** (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка **«незараховано»** (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Результати складання іспиту оцінюються за шкалою ECTS:

Оцінка **«відмінно»** свідчить про всебічне, систематичне і глибоке знання студентом навчально-програмового матеріалу, знання основних положень та ідей вивчених тем, вільні відповіді на додаткові питання викладача, вміння творчо використовувати здобуті знання з іноземної мови у практичній діяльності та пов'язувати їх зі своєю майбутньою спеціальністю. Градація виставленої оцінки від 90 до 100 балів залежить від ступеню переконливості, логічності викладення навчального матеріалу.

Оцінка **«дуже добре»** і **«добре»** свідчить про повне знання студентом програмового матеріалу, знання основних положень та ідей вивчених тем, обгрунтовані відповіді на додаткові питання викладача, вміння творчо використовувати здобуті знання з іноземної мови у практичній діяльності та пов'язувати їх зі своєю майбутньою спеціальністю, але відсутність достатньої на оцінку «відмінно» глибини та всебічності знань. Градація виставленої оцінки від 75 до 89 балів залежить від обсягу логічної обгрунтованості викладення знань.

Оцінку **«достатньо»** і **«задовільно»** заслуговує студент, який знає основний зміст навчально-програмового матеріалу в обсязі необхідному для подальшого навчання, але не може творчо використовувати здобуті знання з іноземної мови та пов'язати теоретичний матеріал зі своєю майбутньою спеціальністю, невпевнено відповідає на додаткові питання викладача. Градація виставленої оцінки від 60 до 74 балів залежить від обсягу вивченого навчально-програмового матеріалу та вміння логічно і послідовно його викладати.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться студенту, який має прогалини в знанні основного навчально-програмового матеріалу, невпевнено відповідає на додаткові питання викладача, не вміє пов'язати теоретичний матеріал зі своєю майбутньою спеціальністю, обсяг знань якого не може бути базою для подальшого вивчення навчального матеріалу з іноземної мови.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

(А – основна література; В – додаткова література; С – Інтернет-ресурси)

А

1. Jones H., Berlis M. Roadmap: B1. Pearson Education Limited, 2019. 161 p.
2. Dellar H., Walkley A. Roadmap: B1+. Pearson Education Limited, 2019. 176 p.
3. Гончар К. Л., Лавриненко О. Л., Панченко В. В., Тригуб Г. В., Троцюк А. М. English for Biologists = Англійська мова для студентів біологічного факультету : навч.-метод. розробка. Луцьк, 2015. 124 с.
4. Davis F., Rimmer W. Active Grammar: level 2. Cambridge University Press, 2011. 208 p.

В

1. Exam Choices. School leaving exam preparation. Reading and Vocabulary. Pearson Central Europe Sp. z. o. o., 2014. 30 p.
3. Кирикилиця В. В., Яциняк О. П. Практичне заняття з англійської мови на тему «English is Like Oxygen for Young Professionals». *Іноземні мови*. 2021. Вип. 2 (106). С. 60–65.
4. Longman Dictionary of Contemporary English: 6th edition. Pearson Education Limited, 2015. 2224 p.

5. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners: new edition. Macmillan, 2012. 1748 p.
6. Murphy R. English Grammar in Use: 4th edition. Cambridge University Press, 2012. 399 p.

C

1. Longman Dictionary of Contemporary English Online. URL: <https://www.ldoceonline.com/>
2. Macmillan Dictionary. URL: <https://www.macmillandictionary.com/>
3. Murphy R. English Grammar in Use: 4th edition. Cambridge University Press, 2012. 399 p. URL: <https://online.fliphtml5.com/lhxm/ezwh/#p=1>
4. <https://miyklas.com.ua/p/english-language>
5. <https://prometheus.org.ua/english/>